

80. rocznica urodzin profesora Dionizego Moski

Jan Majewski

Adres do korespondencji: Jan Majewski, Apteka „Pod Złotym Lwem”, Stary Rynek 75, 61-772 Poznań

3 października 2008 roku w siedzibie Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w Warszawie odbyło się uroczyste posiedzenie Zespołu Sekcji Historii Farmacji Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, na którym uczczono 80-lecie urodzin profesora Dionizego Moski – wiceprzewodniczącego Zespołu. Uroczystość uświetnili swą obecnością przedstawiciele Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, prezes Naczelnej Rady Aptekarskiej dr Grzegorz Kucharewicz i prezes Katowickiego Oddziału PTFarm dr Kazimiera Klementys. Historyków farmacji reprezentowała prof. Barbara Kuźnicka z PAN oraz wszyscy przewodniczący sekcji historii farmacji z całego kraju.

Laudację na cześć Jubilata wygłosił przewodniczący Zespołu Sekcji Historii Farmacji PTFarm dr farm. Jan Majewski. Jej tekst publikujemy poniżej.

W dalszej części uroczystości Jubilat przedstawił wykład pt. *Znajomość podstaw wiedzy filozoficznej i etycznej sprzyja w kształtowaniu pożądanych postaw moralnych farmaceutów*. Wykład wygłoszony z piękną dykcją, pełen głębokich myśli i refleksji spotkał się z gorącym przyjęciem zgromadzonych.

Prof. Dionizy Moska przedstawia swój referat (fot. dr B. Uniejewska)

Laudacja z okazji 80-lecia urodzin prof. Dionizego Moski

Dionizy Moska urodził się 1 października 1928 roku w Grabowie nad Prosną w województwie poznańskim jako syn Rocha i Julianny z domu Joks. Do wybuchu II wojny światowej ukończył cztery klasy szkoły podstawowej w Kępnie. W okresie okupacji hitlerowskiej pracował jako robotnik rolny i robotnik pocztowy. Maturę otrzymał w 1950 r. w Liceum Drogistowskim w Krotoszynie. W tym samym roku podjął studia na Wydziale Farmaceutycznym Akademii Medycznej we Wrocławiu. Magistrem farmacji został w 1954 roku. Po studiach farmaceutycznych powołano go na okres dwóch lat do wojskowej służby zdrowia, którą ukończył w stopniu kapitana rezerwy. W 1971 roku uzyskał dyplom ukończenia Studium Dziennikarskiego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Dyplom doktora nauk farmaceutycznych otrzymał w 1972 r. w Akademii Medycznej w Poznaniu na podstawie rozprawy *Działalność narodowa i społeczna farmaceutów i lekarzy polskich na Górnym Śląsku w latach 1939–1945*. W 1973 r. uzyskał drugi stopień specjalizacji z farmacji aptecznej w Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego w Warszawie.

Zrzeszenie Prawników Polskich w Warszawie wydało mu dyplom ukończenia w latach 1980–1981 Centralnego Zaocznego Studium Prawnego dla Lekarzy zorganizowanego w porozumieniu z Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie.

Ze Śląską Akademią Medyczną Jubilat związał się jako nauczyciel akademicki w 1973 r. 6 stycznia 1993 r. Rada Wydziału Akademii Medycznej w Lublinie na podstawie ogólnego dorobku naukowego i przedłożonej rozprawy habilitacyjnej *Apteki i aptekarstwo w autonomicznym województwie śląskim w II Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1922–1939* nadała mu stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie historii farmacji, który został zatwierdzony przez Centralną Komisję do spraw Stopni i Tytułów Naukowych 31 maja 1993 roku. Po roku został mianowany na stanowisko profesora nadzwyczajnego Śląskiej Akademii

Medycznej, w Zakładzie Farmacji Społecznej Katedry Farmacji Stosowanej i Technologii Leków Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach.

W latach 1957–1992 pełnił funkcje kierownika w aptekach między innymi w Okręgowym Szpitalu Kolejowym oraz aptece Obwodu Lecznictwa Kolejowego w Katowicach. Od 1960 r. przez 20 lat był nauczycielem zawodu w Technikum Farmaceutycznym w Katowicach (z przedmiotu techniki przyrządzania leków). Także przez 20 lat od 1982 roku był zatrudniony jako pracownik naukowy i dydaktyczny na etacie Śląskiej Akademii Medycznej. W 1982 roku zorganizował od podstaw Zakład Farmacji Społecznej, który w 1998 r. został przemianowany na Zakład Historii Farmacji i Medycyny. Został jego kierownikiem.

Z dniem 1 kwietnia 1997 roku rektor Śląskiej Akademii Medycznej dodatkowo powierzył mu obowiązki kierownika Kolegium Kształcenia Specjalistycznego przy Wydziale Farmaceutycznym w Sosnowcu. W 2000 r. przeszedł na emeryturę. Jednak jeszcze do 2007 r. był zatrudniony na pół etatu oraz na podstawie umowy o dzieło dydaktyczne. Wykładał ustawodawstwo farmaceutyczne, etykę farmacji i historię farmacji.

Opublikował trzy książki dotyczące etyki farmaceutycznej i historii farmacji oraz 130 artykułów naukowych, 90 popularnonaukowych i publicystycznych, a także 140 prac pryncypalnych i informacji kronikarskich. Był promotorem trzech prac doktorskich i 52. prac magisterskich. Recenzował 37. prac magisterskich, pięć doktorskich i dwie prace habilitacyjne.

W latach 1975–1992 pełnił społecznie funkcję prezesa Oddziału Katowickiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego. W 1991 r. został wybrany na prezesa Okręgowej Izby Aptekarskiej w Katowicach (I kadencja władz do października 1995 roku). W maju 1995 roku minister zdrowia powołał go na stanowisko konsultanta regionalnego w dziedzinie farmacji stosowanej na obszar województwa katowickiego, częstochowskiego i bielskiego (do 1998 roku).

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego powołał go w latach 1984–1989 na członka Komitetu Redakcyjnego *Farmacji Polskiej*. W latach 1992–2004 był członkiem Sądu Koleżeńskiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego. Od 1992 roku jest redaktorem prowadzącym i naczelnym Biuletynu Informacyjnego *Apothecarius – Śląskie Forum Farmaceutyczne* – organu Okręgowej Rady Aptekarskiej w Katowicach. W latach 1992–1999 był przewodniczącym Komisji ds. Etyki i Deontologii Zawodu Farmaceuty przy Naczelnej Radzie Aptekarskiej.

Od 2001 roku jest członkiem Odwoławczej Komisji Bioetycznej przy Ministrze Zdrowia.

Jest członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego i Polskiego Towarzystwa

Dr Jan Majewski i dr Jadwiga Brzezińska składają Jubilatowi gratulacje w imieniu Zespołu Sekcji Historii Farmacji PTFarm (fot. dr B. Uniejewska)

Wręczenie upominków Jubilatowi. Od lewej dr Kazimiera Klementys i dr Barbara Uniejewska (fot. dr B. Uniejewska)

Historii Medycyny i Farmacji. Został odznaczony: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1986), Złotym Krzyżem Zasługi (1979), odznaką „Za wzorową pracę w służbie zdrowia”, Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2001), Medalem im. Ignacego Łukasiewicza, Medalem Jędrzeja Śniadeckiego, Medalem im. prof. Bronisława Koskowskiego, Orderem Honorowym „Laur 50-lecia Śląskiej Akademii Medycznej”; od 2004 roku jest honorowym prezesem Oddziału Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w Katowicach. Został wyróżniony tytułem „Farmaceuta Roku” (1981), otrzymał Medal 40-lecia Polski Ludowej (1984) oraz nagrodę wojewódzką „Za całokształt działalności społecznej i naukowo-popularyzatorskiej w zakresie farmacji” (1987). Otrzymał nagrodę Rektora Śląskiej Akademii Medycznej.

Jest zaangażowany w działalność Zespołu Sekcji Historii Farmacji PTFarm, od 2002 roku pełni funkcję

Uczestnicy jubileuszu prof. Dionizego Moski w siedzibie ZG PTFarm w Warszawie
(fot. dr B. Uniejewska)

wiceprzewodniczącego Zespołu, natomiast w Zarządzie Oddziału PTFarm w Katowicach pełnił funkcję przewodniczącego Sekcji.

Śląska Izba Aptekarska w podczas uroczystości swojego XV-lecia uhonorowała go Medalem im. Edmunda Baranowskiego. Minister Zdrowia w 2007 r. nadał mu odznakę honorową „Za zasługi dla ochrony zdrowia”.

W latach 2002–2005, był wiceprezesem Związku Nauczycielstwa Polskiego Pracowników Śląskiej Akademii Medycznej i Szpitali Klinicznych. W zawodzie nauczyciela akademickiego, a także w aptekach przepracował 52 lata, w tym 17 lat społecznie w Śląskiej Izbie Aptekarskiej.

Przedstawiając w ogólnym zarysie sylwetkę prof. Dionizego Moski nie sposób nie podkreślić jego oddania przez ponad pół wieku wykonywanemu zawodowi nauczyciela akademickiego oraz zaangażowanego działacza na rzecz farmacji i jego historii. Jego pracowitość i społeczna postawa niech posłużą innym jako przykład godny naśladowania.

Otrzymano: 2009.02.06 · Zaakceptowano: 2009.02.16